

SAMHÄLLSUTVECKLINGSKONTORET

Plan- och exploateringsavdelningen

Anton Mankesjö

Samrådsredogörelse Stolpaskogens naturreservat

Innehåll

1. Sammanfattning	1
2. Samråd	2
3. Inkomna yttranden	2
4. Sammanfattning av yttranden, med kommentarer	3
4.1. Innehavare av särskild rätt till marken	4
4.2. Myndigheter och andra remissinstanser	6
4.3. Privatpersoner	10
5. Ändringar efter samrådet	14
5.1 Övergripande ändringar i reservatshandlingen och skötselplan	14
5.2 Ändringar av föreskrifter, undantag och upplysningar	15

1. Sammanfattning

Ett förslag på ett 71,33 hektar stort naturreservat i Stolpaskogen, Ensta, togs fram för att skickas ut på samråd. Täby kommuns *Översiktsplan Täby 2050 – Staden på landet* anger att Stolpaskogen ska inrättas som naturreservat.

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla ett för allmänheten attraktivt och lättillgängligt besöksområde, med både trädklädda och öppna marker som stimulerar till naturupplevelser, ett aktivt friluftsliv, fysisk aktivitet, rekreation lek och utomhuspedagogik. Syftet är också att vårda, bevara och skydda värdefulla natur- och kulturmiljövärden.

Marken ägs av Täby kommun och området som föreslås ingå i naturreservatet berör del av fastigheterna Ensta 2:2 och Gribbbylund 28:7. Förvaltare av naturreservatet kommer att vara Täby kommun och drift och underhåll kommer att utföras av Täby kommun.

2. Samråd

Samrådshandlingar godkändes av stadsbyggnadsnämnden den 12 juni 2025, § 70. Förslag för nytt naturreservat i Stolpaskogen var föremål för samråd mellan den 13 augusti 2025 och den 15 september 2025, då remissinstanser, innehavare av särskild rätt till marken inom föreslaget naturreservat samt andra intressenter gavs tillfälle att yttra sig. Under samrådet inkom yttrande från 13 remissinstanser, 4 innehavare av särskild rätt till marken samt från 16 privatpersoner. Samrådsförslaget anslogs på kommunens anslagstavla och en samrådsinbjudan publicerades i lokaltidningen Mitt i Täby, nummer 33 2025. Kungörelse om samrådet skedde i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet den 13 augusti 2025. Samtliga handlingar fanns utskrivna och tillgängliga i kommunhusets entréplan under samrådstiden. Nyheter om samrådet publicerades på kommunens sociala medier och handlingarna fanns tillgängliga på kommunens hemsida.

Efter samrådstidens slut framkom att ytterligare 7 ledningsägare har gällande markavtal med Täby kommun på allmän plats, vilket även inbegriper Stolpaskogen. Samrådshandlingar och information har efter samrådet skickats till samtliga av dessa ledningsägare som därefter har yttrat sig på förslaget.

3. Inkomna yttranden

Innehavare av särskild rätt till marken	Anmärkning
Ellevio AB	Synpunkt
Vattenfall Eldistribution AB	Ingen erinran
Kommunalförbundet Norrvatten	Ingen erinran
Söderhalls Renhållningsverk AB (SÖRAB)	Ingen erinran
Skanova (Telia Company) AB	Ingen erinran
Tele2 Sverige AB	Ingen erinran
AB Stokab	Ingen erinran
Telenor Sverige AB	Ingen erinran

Innehavare av särskild rätt till marken	Anmärkning
Open Infra Cone AB	Ingen erinran
Täby Miljövärme AB	Ingen erinran
Obenetwork AB	Ingen erinran

Myndigheter och andra remissinstanser	Anmärkning
Länsstyrelsen i Stockholms län	Synpunkt
Lantmäterimyndigheten i Täby kommun	Synpunkt
Trafikförvaltningen Region Stockholm (SL)	Synpunkt
Riksansiktvarieämbetet	Synpunkt
Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd	Ingen erinran
Statens jordbruksverk	Avstår yttrande
Skogsstyrelsen	Synpunkt
Statens geologiska undersökning (SGU)	Avstår yttrande
Friluftsrådet i Täby Vallentuna Vaxholm	Ingen erinran
Täby hembygdsförening	Synpunkt
STF Stockholm Nordost	Synpunkt
Halva Täby grönt	Synpunkt
MTB Täby	Synpunkt

Privatpersoner	Anmärkning
Privatperson 1–10	Synpunkt
Privatperson 11–16	Ingen erinran

4. Sammanfattning av yttranden, med kommentarer

Nedan redovisas i sammanfattad och förkortad form de synpunkter som inkommit under samrådet samt samhällsutvecklingskontorets kommentarer. Skrivelserna i sin helhet finns i stadsbyggnadsnämndens diarium. Privatpersoners uppgifter hanteras enligt GDPR och detta dokument kan publiceras på kommunens webbplats. För att ta del av vilka privatpersoner som har inkommit med yttranden kontakta kommunens kontaktcenter – <https://www.taby.se/kontakta-oss/fragor/>.

4.1. Innehavare av särskild rätt till marken

4.1.1. Ellevio AB

Ellevio har idag ledningar inom det område som föreslås bli naturreservat, samt en näststation i direkt anslutning till reservatsområdet. Ledningarna är reglerade genom gällande markavtal. För att möjliggöra anslutningarna kan det även bli aktuellt för Ellevio att komplettera befintlig infrastruktur med ytterligare kabelförläggning. I nuläget bedömer Ellevio att det finns behov av att fastställa en exakt ledningsgata genom reservatområdet med en bredd om cirka 15 meter. Mot denna bakgrund är det avgörande att framtida elnätsutveckling inte försvåras av reservatsföreskrifterna. Det är därför viktigt att säkerställa att det planerade naturreservatet inte utgör ett hinder för fortsatt utbyggnad och förstärkning av elnätet i området. Ellevio utgår ifrån att tillträde till våra anläggningar för tillsyn, underhåll, reparation samt eventuell omdragning säkerställs genom undantagsbestämmelser i föreskrifterna. Vid sådana arbeten kan markåtgärder, som exempelvis schaktning, vara nödvändiga. Det kan även krävas att träd och annan vegetation avlägsnas för att säkerställa drift- och elsäkerhet. Om möjligheterna till reparation, underhåll eller omdragning begränsas, kan det tvinga fram omfattande omläggningar av hela ledningssträckor. Ellevio ser ett behov av att göra vissa förändringar av ledningssträckningar i framtiden och detta behöver vara möjligt även om det är ett naturreservat.

Kommentar: Reservatsföreskrifterna innebär inget hinder för att underhålla och reparera redan befintliga anläggningar då det finns ett undantag från föreskrifterna som reglerar just detta, se D. Undantag från föreskrifterna nummer 2.

Angående behov av framtida utveckling, av ny- eller omdragning av mark- och/eller luftledning har Täby kommun valt att ta bort tidigare A-föreskrift 3 som innebar att det var förbjudet att dra fram ny mark- eller luftledning utan att söka dispens från reservatsföreskrifterna. Istället har ett nytt undantag 3 tillagts som möjliggör för ny- och omdragningar av ledningar, se kapitel 5 nedan.

4.1.2. Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB har inget att erinra på förslaget, då undantag från föreskrifterna finns som möter deras behov.

Kommentar: Täby kommun noterar att Vattenfall Eldistribution AB inte har någon erinran på förslaget.

4.1.3. Söderhalls renhållningsverk AB (SÖRAB)

SÖRAB har meddelat kommunen att de inte har någon invändning mot samrådsförslaget.

Kommentar: Täby kommun noterar att SÖRAB inte har någon invändning mot samrådsförslaget.

4.1.4. Kommunalförbundet Norrvatten

Norrvatten har tagit del av handlingarna enligt rubricerat ärende. Norrvatten har inga invändningar mot förslaget att anlägga ett naturreservat enligt rubricerat ärende. Norrvatten vill dock informera om att de har huvudvattenledningar med tillhörande ledningsrätter i området. Dessa ledningsrätter ger Norrvatten rätt att utföra schaktarbeten på marken vid behov, även om ett naturreservat inrättas.

Kommentar: Täby kommun noterar att kommunalförbundet Norrvatten inte har några invändningar mot förslaget. Täby kommun hade tidigare bara angett en av ledningsrätterna i samrådsförslag men har till antagandet kompletterat så att båda ledningsrätterna anges under avsnittet "Administrativa data".

4.1.5. Skanova (Telia Company) AB

Skanova (Telia Company) AB har meddelat att de inte har någon erinran mot förslaget givet att undantaget som finns för nyttjande av rättigheter som tillkommit genom bland annat markavtal fortfarande finns kvar.

Kommentar: Täby kommun noterar att Skanova (Telia Company) AB inte har någon erinran.

4.1.6. Tele2 Sverige AB

Tele2 Sverige AB har ingen erinran mot förslaget.

Kommentar: Täby kommun noterar att Tele2 Sverige AB inte har någon erinran.

4.1.7. AB Stokab

Stokab har ingen erinran.

Kommentar: Täby kommun noterar att AB Stokab inte har någon erinran.

4.1.8. Telenor Sverige AB

Telenor har inget att erinra i förslaget gällande för ledningar i mark.

Kommentar: Täby kommun noterar att Telenor Sverige AB inte har någon erinran.

4.1.9. Open Infra Cone AB

Open Infra har inga invändningar mot förslaget, vi har inga ledningar som går igenom reservatet

Kommentar: Täby kommun noterar att Open Infra inte har någon erinran.

4.1.10. Täby miljövärme AB

Täby Miljövärme AB har ingen erinran mot föreslaget naturreservat.

Kommentar: Täby kommun noterar att Täby miljövärme AB inte har någon erinran.

4.1.11. Obenetwork AB

Vi har inget att tilläga från Obenetworks sida.

Kommentar: Täby kommun noterar att Obenetwork inte har någon erinran.

4.2. Myndigheter och andra remissinstanser

4.2.1. Länsstyrelsen Stockholm

Länsstyrelsen påpekar att det är viktigt att samtliga formella delar av det som ska beslutas finns och skrivs tydligt så att det inte är någon tvekan om vad som ska beslutas. Nuvarande formulering under avsnittet "förslag till beslut" lämnar utrymme för tolkningar av vad det är som ska gälla när beslutet fått laga kraft. I de administrativa uppgifterna bör det framgå att det är delar av fastigheterna som ska ingå i reservatet. Länsstyrelsen finner att föreskrifterna i huvudsak är väl utformade, men menar att kommunen noggrant ska kontrollera att B-föreskrifterna överensstämmer med skötselplanen. Länsstyrelsen noterar att B-föreskrifterna saknas i listan för undantag från föreskrifterna, genom att ge B-föreskrifterna undantag från dispens kan skötselåtgärder genomföras utan att dispenskrav.

Kommentar: Täby kommun har omarbetat avsnittet "Förslag till beslut", som efter samråd heter "Beslut om bildande av Stolpaskogens naturreservat" och genomfört justeringar i enlighet med yttrandet. Täby kommun har också säkerställt att B-föreskrifterna stämmer överens med skötselplanen samt infört B-föreskrifterna som undantag.

4.2.2. Lantmäterimyndigheten i Täby kommun

Lantmäterimyndigheten har skickat en lista med de fastighetsanknutna rättigheter som finns på Gribbylund 28:7 och Ensta 2:2 i sin helhet. Lantmäterimyndigheten anser också att kommunen bör meddela de berörda rättighetshavarna om naturreservatet inskränker på dessa rättigheter.

Kommentar: Täby kommun har inom ramen för samrådet förelagt innehavare av särskild rätt till marken inom naturreservatet att skriftligen yttra sig på förslaget. Se deras yttranden och kommentarer ovan under kapitel 4.1

4.2.3. Trafikförvaltningen Region Stockholm (SL)

Region Stockholm anser det positivt ur resenärsmiljösynpunkt att Visinge station/hållplats vid Roslagsbanan har denna målpunkt. Den föreslagna reservatsgränsen är som närmast 30 meter från fastighetsgränsen för AB SL:s järnvägsfastighet (Täby Roslags-Näsby 2:1) och bedöms inte påverka denna eller servitutsrätt upplåten till förmån för AB SLs järnvägsfastigheter. Dock kan mycket höga träd precis invid reservatsgränsen utgöra ett hot mot anläggningar inom eller invid järnvägsfastigheten. Region Stockholm anser att erforderliga åtgärder för underhåll kopplat till detta med fördel kan inkluderas i reservatsföreskrifterna.

Kommentar: Täby kommun har lagt till en B-föreskrift som innebär att reservatsförvaltaren, eller den som reservatsförvaltaren utser, kan genomföra åtgärder i syfte att minska risk för skada på person eller anläggning genom fällning av träd eller kapning av toppar eller grenar.

4.2.4. Riksantikvarieämbetet

Riksantikvarieämbetet tillstyrker förslaget att bilda Stolpaskogens naturreservat och framhåller vikten av att både natur- och kulturmiljöer bevaras.

Riksantikvarieämbetet har synpunkter på att områdets kulturmiljöer och lämningar bör belysas tydligare i reservatshandlingarna och skötselplanen.

Riksantikvarieämbetet anser att kulturmiljöer bör belysas i syfte, förvaltningsinriktning, föreskrifter och i de beskrivande texterna på ett bättre sätt.

Kommentar: Efter samrådet har revideringar genomförts som lett till att kulturmiljöaspekten belyses och förtydligas i naturreservatets syfte, beskrivning av områdets värden, föreskrifter samt i skötselplanen. Figur 5 i skötselplanen har också uppdaterats med tillhörande tabell.

4.2.5. Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd beslutar att anta Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddskontors synpunkter på förslag till Stolpaskogens naturreservat som sitt yttrande. Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddskontor ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken för kommunala naturreservat och har granskat reservatshandlingen och skötselplanen utifrån detta. Kontoret har inga synpunkter på förslaget.

Kommentar: Täby kommun noterar att Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd inte har några synpunkter på förslaget.

4.2.6. Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen förordar området får ett långsiktigt skydd som naturreservat. Områdets skogar har höga natur- kultur- och sociala värden vilket väl motiverar att området skyddas som ett naturreservat. Skötselplan och beslutshandlingar är väl motiverade. I områden där fri utveckling föreslås bör det tillåtas att vid behov frihugga värdefulla naturvårdselement som till exempel grova gamla tallar och ekar vilka riskerar att konkurreras ut av yngre träd som växer upp i nära anslutning till dem. Skogsstyrelsen har inga övriga synpunkter.

Kommentar: Täby kommun noterar Skogsstyrelsens synpunkter. I de skötselområden som lämnas för fri utveckling finns numera en skötselåtgärd som ger reservatsförvaltaren möjlighet att vid behov friställa värdefulla naturvårdselement såsom äldre tallar, aspar och ekar.

4.2.7. Friluftsrämjandet

Friluftsrämjandet Täby Vallentuna Vaxholm har tagit del av handlingarna till samråd för Stolpaskogens naturreservat och skötselplan för detsamma och vi ställer oss positiva till att det upprättas ett naturreservat i Stolpaskogen.

Kommentar: Täby kommun noterar Friluftsrämjandet Täby Vallentuna Vaxholms synpunkter.

4.2.8. Täby hembygdsförening

Täby hembygdsförening ställer sig odelat positiv till planerna på ett naturreservat i Stolpaskogen. Föreningen anser att de beskrivningar som görs av Stolpaskogens kulturmiljöer är bristfälliga och där väsentliga uppgifter om områdets kulturmiljöer saknas eller är bristfälliga. Föreningen har därför lämnat förslag på hur texterna om kulturmiljöerna kan beskrivas i stället.

Kommentar: Täby kommun noterar Täby hembygdsförenings synpunkter. Efter samrådet har revideringar genomförts som lett till att kulturmiljöaspekten belyses och förtydligas i naturreservatets syfte, beskrivning av områdets värden, föreskrifter samt i skötselplanen. Figur 5 i skötselplanen har också uppdaterats med tillhörande tabell.

4.2.9. STF Stockholm Nordost

STF Stockholm Nordost är positiv till att skapa ett nytt naturreservat centralt i Täby kommun. STF nyttjar för närvarande markområdet i ringa omfattning, men har under årens gång tillbringat Stolpaskogen som utflyktsmål för aktiviteter. Området är lämpligt för närutflykter och utnyttjas av både av äldre och yngre medlemmar. STF anser att kommunen bör slå vakt om den lokala, lättillgängliga "skogen" genom att skydda, vårda och bevara dessa naturmiljöer.

Kommentar: Täby kommun noterar STF Stockholm Nordosts synpunkter.

4.2.10. Föreningen halva Täby grönt

Föreningen halva Täby grönt meddelar att de är mycket positiva till att Täby kommun värnar och bevarar Stolpaskogens värdefulla miljöer för nuvarande och framtida Täbybor. Föreningen har två synpunkter. För det första anser föreningen att kommunen ska definiera "friluftsliv" och då använda sig av Svenskt Friluftslivs definition som säger att "friluftsliv är vistelse utomhus i natur- och kulturlandskap för välbefinnande och naturupplevelse utan krav på tävling." Föreningen anser att målet med reservatet bör vara att bevara och främja biologisk mångfald och att erbjuda en ostörd natur för rekreation och återhämtning och där det tydliggörs att anläggningar för olika tävlingssporter inte är att betrakta som en form av friluftsliv och därmed inte bör tillföras i reservatet. För det andra anser föreningen att Ensta naturområde, på västra sidan Roslagsbanan ska ingå i naturreservatet.

Kommentar: Täby kommun kommer inte definiera begreppet friluftsliv i reservatshandlingarna såsom föreningen föreslår. Tävlingar av olika slag genomförs idag och kommunen ser positivt på att sådana också kan genomföras i Stolpaskogen i framtiden. Det finns därmed inget "förbud" mot att tävlingar genomförs. Specifika anläggningar för tävlingar, både tillfälliga och permanenta, måste anläggas och underhållas i samexistens med friluftsliv, upplevelsevärden och naturvärden. Avgränsningen av reservatet följer Täby kommuns översiktsplan som anger Stolpaskogen som ett framtida naturreservat. I dagsläget finns inget uppdrag att bilda ytterligare naturreservat i kommunen.

4.2.11. MTB Täby

MTB Täby vill uttrycka en önskan om att stigarna inom Stolpaskogens naturreservat bör kunna användas även för stigräddning. MTB Täby tycker att reglerna för stadsnära naturreservat bör anpassas så att de inte innebär kraftiga begränsningar av rekreation i olika former, såvida det inte finns starka argument för att förbjuda viss verksamhet. MTB Täby tycker att det saknas argument för att förbjuda den typen av stigräddning som vi i MTB Täby bedriver i Stolpaskogen. MTB Täby står gärna till förfogande för vidare dialog, gemensam planering och uppföljning av hur en ansvarsfull stigräddning kan införas i överensstämmelse med reservatets förvaltningsinriktning och befintliga föreskrifter.

Kommentar: Efter samrådet har kapitel C. Ordningsföreskrifterna med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken nummer 2, som angav att man inte får cykla i reservatet utanför anvisade gång- och cykelvägar, men att man får leda sin cykel genom reservatet utanför anvisade gång- och cykelvägar har tagits bort. Kapitlet upplysningar i reservatshandlingen har kompletterats med information om vad som gäller vid stigräddning i naturreservatet. I kapitlet Upplysningar hänvisar Täby kommun till de lokala ordningsföreskrifterna som anger att stigräddning inte får ske på anlagda motionsspår. Detta innebär i sin tur att det generellt är de allemansrättsliga principerna som gäller för stigräddning i Stolpaskogen (förutom motionsspåren). Reservatsföreskrifterna begränsar därmed inte varsam stigräddning eller att kommunen tillsammans med MTB Täby i framtiden genomför gemensamma insatser kopplat till mountainbike-stigräddning i reservatet.

4.3. Privatpersoner

Totalt 16 privatpersoner har lämnat yttrande på samrådsförslaget. 6 av dessa yttrande var endast positivt respons på förslaget utan synpunkt. Resterande 10 yttranden har sammanfattats och kommenterats nedan.

4.3.1. Privatperson 1

Privatperson 1 ställer sig mycket positiv till Stolpaskogen som naturreservat. Privatperson 1 tycker att den östra gränsen borde flyttas mer åt höger. Det finns en poäng att ha viss marginal mot vägen/cykelvägen men personen anser att den föreslagna marginalen är överdriven. Privatperson 1 anser också att naturreservatet borde expandera till andra sidan Bergtorpsvägen, mot Norrortsleden och Löttingelund. Privatperson 1 vill poängtera att det vore önskvärt om luftledningarna inom reservatet grävs ned samt att belysning sätts upp även på 1,25 km motionsspåret.

Kommentar: Naturreservatets föreslagna gräns följer, i all väsentlighet, avgränsningen som görs i Täby kommuns översiktsplan. Bergtorpsvägen är en av kommunens viktigaste genomfartsvägar och i öster har naturreservatsgränsen förlagts på ett sådant sätt att en eventuell framtida utveckling av Bergtorpsvägen inte omöjliggörs. Grönområdena på norra sidan Bergtorpsvägen pekas ut som grönområde i översiktsplanen och i dagsläget finns inget uppdrag att bilda ytterligare naturreservat i kommunen. Det är ledningsrättsinnehavare som är ansvariga för luft- och/eller markförlagda ledningar. Det är också dessa ledningsrättsinnehavare som själva initierar nedgrävning av luftledningarna. Önskemålet angående elljusspåret är noterat men föranleder ingen förändring i handlingarna.

4.3.2. Privatperson 2

Privatperson 2 anser att det är bra om Stolpaskogens blir naturreservat men tycker att Stolpaleden är tråkig samt raksträckan mellan Ensta krog och Visinge Station. Personen önskar en större och längre led runt hela reservatet.

Kommentar: I processen att inrätta detta naturreservat genomförs inga fysiska åtgärder. Synpunkterna om Stolpaleden samt raksträckan mellan Ensta krog och Visinge station är noterade.

4.3.3. Privatperson 3

Privatperson 3 ställer sig positiv till reservatsbildning i Stolpaskogen och lämnar två synpunkter. Kartan på sidan 29 (figur 8) i skötselplanen stämmer inte, då motionsspåren återigen återfått sin gamla plats efter arbetet med nya VA-ledningar. Privatperson 3 önskar att man anlägger en gång- och cykelväg i öst-västlig riktning genom naturreservatet.

Kommentar: Figur i skötselplanen har åtgärdats inför antagandet av reservatshandlingarna, i enlighet med synpunkten. I processen att inrätta detta naturreservat genomförs inga fysiska åtgärder. Önskemålet om cykelväg i öst-västlig riktning är noterat.

4.3.4. Privatperson 4

Privatperson 4 är negativ till föreslagen naturreservatsbildning. Personen anser att kommunen ska skrota förslaget att göra Stolpaskogen till ett formellt naturreservat då det bakbinder framtida generationers handlingsmöjligheter. Personen anser istället att kommunen ska fortsätta att sköta området som hittills, då det inte finns något som hindrar att kommunen sköter det som ett reservat även om det inte är det. Däremot anser personen att kommunen kan slippa framtida kostnader.

Kommentar: Täby kommun noterar att privatperson 4 är negativ till förslaget naturreservat. Den skötselplan som tagits fram för naturreservatet innehåller skötselåtgärder, vilka är samma skötselåtgärder som redan genomförs idag. Därmed har det bedömts att skötselkostnaderna för Stolpaskogen inte ökar när reservatet är inrättat.

4.3.5. Privatperson 5

Privatperson 5 har i sitt yttrande ställt 6 frågor. Privatperson 5 undrar:

Vilken den stora skillnaden blir om Stolpaskogen blir naturreservat?

Hur kommer det märkas för oss som rör oss mkt i skogen?

Betyder inte naturreservat att man ska låta skogen "sköta sig själv"?

Får man fortsätta avverka för att göra framkomlighet, vid barkborreangrepp mm?

Kommunen äger väl marken och kan själva bestämma att den inte ska bebyggas?

Man behöver väl inte göra naturreservat av den anledningen?

Kommentar: Den största skillnaden blir att Stolpaskogen får ett mycket starkt och långsiktigt skydd mot exploatering samt en fastställd skötselplan för hur reservatets olika delar ska skötas och underhållas. Motionsspår, leder, vindskydd, skog och ängar med mera kommer att skötas och underhållas likt de gör idag. I områdets gräns kommer gränsmarkeringar att målas på träd eller stolpar och vid entréer till naturreservatet kommer informationsskyltar om reservatet och dess föreskrifter att sättas upp.

Naturreservat innebär inte att skogen ska "sköta sig själv". Det är föreskrifterna och skötselplanen som styr hur ett naturreservat ska bevaras, utvecklas och skötas, vilket innebär att det är specifikt för varje enskilt naturreservat, se skötselplan för detaljerad information om hur olika delar av Stolpaskogen ska skötas. Föreskrifterna och skötselplanen ger reservatsförvaltaren, i detta fall kommunen, rätt att genomföra åtgärder för att undvika eller begränsa större angrepp av granbarkborre.

Täby kommun äger marken i det föreslagna naturreservatet och marken är idag planlagd som naturpark. Om det inte skulle inrättas ett naturreservat i Stolpaskogen kan Täby kommun i framtiden bestämma att hela eller delar av den ska exploateras. För att exploatera hela eller delar av Stolpaskogen skulle det krävas att en ny detaljplan antas av kommunfullmäktige samt att den får laga kraft, det vill säga inte överprövas eller överklagas och upphävs i domstol.

Att helt eller delvis upphäva ett naturreservat får kommunen göra i enlighet med 7 kap. 4–6 §§ miljöbalken, men endast om det finns så kallade synnerliga skäl samt att kompensationsåtgärder kan genomföras i skälig utsträckning inom naturreservatet

eller annat område. I praktiken sker det endast i yttersta undantagsfall och det är mycket ovanligt att naturreservat helt eller delvis upphävs.

4.3.6. Privatperson 6

Privatperson 6 önskar uppleva reservatet på mountainbike, på en särskild mountainbikestig och inte på ordinarie gång- och cykelbana.

Kommentar: I processen att inrätta detta naturreservat genomförs inga fysiska åtgärder eller anläggningar. Önskemålet om en stig för mountainbike är noterat men föranleder ingen förändring i handlingarna. Efter samrådet har ”cykelförbudet” hävts, se svar till privatperson 7 eller i kapitel 5 nedan.

4.3.7. Privatperson 7

Privatperson 7 önskar att cykelförbudet bör rivas upp då föreskrifterna för cykel som finns i förslaget försvårar cykelpendling och är en onödig begränsning av naturområdet.

Kommentar: Efter samrådet har kapitel C. Ordningsföreskrifterna med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken punkt 2, som angav att man inte får cykla i reservatet utanför anvisade gång- och cykelvägar, men att man får leda sin cykel genom reservatet utanför anvisade gång- och cykelvägar tagits bort. Kapitlet Upplysningar i reservatshandlingen har kompletterats med information om vad som gäller vid cykling i naturreservatet. I kapitlet Upplysningar hänvisar Täby kommun till de lokala ordningsföreskrifterna som anger att cykling inte får ske på anlagda motionsspår. Detta innebär i sin tur att det generellt är de allemansrättsliga principerna som gäller för cykling i Stolpaskogen (förutom motionsspåren).

4.3.8. Privatperson 8–9

Privatperson 8 och 9 har 3 synpunkter. För det första ställer sig personerna frågande till hur kravet på samråd vid arrangemang med fler än 75 personer ska fungera i praktiken. Privatperson 8 och 9 anser att kravet på samråd ska tas bort eller ändras till anmälan istället samt att anmälan eller samråd inte ska gälla skolelever och allmänhet. Privatperson 8 och 9 anser också att cykelförbudet ska hävas. Det är redan ett generellt förbud att cykla i motionsspår. Den gamla postvägen som går genom skogen, från Tingsvägen till Bergtorpsvägen, bör också vara kvar för cykling. Privatperson 8 och 9 anser att kommunens föreskrifter hindrar en bra och genomtänkt utveckling av nya anläggningar för friluftslivet till exempel pulkabacke, Mountainbike-bana, låghöjdsbana med mera. Ett förslag ges också att minska reservatet något vid Ensta krog för att möjliggöra för nya friluftsanläggningar där.

Kommentar: Kravet om samråd vid arrangemang med fler än 75 deltagare har strukits ur föreskrifterna och istället har kapitlet Upplysningar uppdaterats med information om polistillstånd, se kapitel 5 nedan.

Efter samrådet har kapitel C. Ordningsföreskrifterna med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken punkt 2, som angav att man inte får cykla i reservatet utanför anvisade gång- och cykelvägar, men att man får leda sin cykel genom reservatet utanför anvisade gång- och cykelvägar strukits. I reservatshandlingens kapitel Upplysningar hänvisas numera till de lokala ordningsföreskrifterna som anger att cykling inte får ske på anlagda motionsspår. Detta innebär i sin tur att det generellt är de allemansrättsliga principerna som gäller för cykling i Stolpaskogen (förutom motionsspåren).

I processen att inrätta detta naturreservat genomförs inga fysiska åtgärder eller anläggningar. Täby kommun har inte för avsikt att naturreservatet ska förhindra framtida utveckling av anläggningar för friluftslivet. B-föreskrift 12 ger reservatsförvaltaren rätt att anlägga och underhålla anläggningar för friluftslivet, rekreation och lek.

Täby kommun har genomfört revideringar av reservatshandling och skötselplan för att tydliggöra att nya anläggningar för friluftslivet inte omöjliggörs i och med inrättandet av naturreservatet, se kapitel 5 nedan.

4.3.9. Privatperson 10

Privatperson 10 undrar varför kommunen vill öka antalet mygg och annan ohyra i Täby.

Kommentar: Täby kommun har inte som mål att öka antalet mygg eller ohyra.

5. Ändringar efter samrådet

Nedan presenteras en sammanfattande beskrivning av de mest väsentliga revideringar som genomförts i handlingarna sedan samrådet. Utöver nedanstående har vissa redaktionella och administrativa revideringar genomförts.

5.1 Övergripande ändringar i reservatshandlingen och skötselplan

- Delar av syftet med naturreservatet har förtydligats. I samrådet var lydelsen: *Syftet med reservatet är att bevara och utveckla ett för allmänheten attraktivt och*

lättillgängligt besöksområde med både trädklädda och öppna marker, som stimulerar till naturupplevelser, ett aktivt friluftsliv och utomhuspedagogik.

Efter samrådet är lydelsen: *Syftet med reservatet är att bevara och utveckla ett för allmänheten attraktivt och lättillgängligt besöksområde med både trädklädda och öppna marker, som stimulerar till natur- och kulturmiljöupplevelser, ett aktivt friluftsliv, rekreation, fysisk aktivitet, lek och utomhuspedagogik.*

Den nya formuleringen av syftet speglar tydligare hur området nyttjas idag och hur Täby kommun önskar att området nyttjas som ett naturreservat.

- Det inledande kapitlet *Förslag till beslut* från samrådsversionen av reservatshandlingen har genomgått en större revidering. Detta kapitel har förtydligats och anpassats till lagkrav utifrån länsstyrelsens synpunkter. Detta har inneburit att flera separata kapitel i reservatshandlingens samrådsversion (kapitlen *Skäl och syfte*, *Prioriterade bevarandevärden*, *Förvaltningsinriktning och Administrativ data*) i stället sammanslagits och arbetats in i ett nytt och större kapitel som heter *Beslut om bildande av Stolpaskogens naturreservat*.
- Naturreservatets kulturmiljövärden har belysts tydligare i syfte, i beskrivning av området, i föreskrifter samt i skötselplan.
- Värden för friluftslivet har reviderats genomgående i handlingarna för att tydliggöra de värden och anläggningar som finns idag. Dessutom har det tydliggjorts i handlingarna att syftet med reservatet är att vid behov utveckla och uppföra anläggningar för friluftsliv, rekreation och lek. Dessutom har det förtydligats att vid eventuella målkonflikter ska friluftslivsvärden generellt prioriteras.

5.2 Ändringar av föreskrifter, undantag och upplysningar

5.2.1 A-föreskrifter, Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark och vattenområde

- A-föreskrift nummer 3 i samrådsversionen, som innebar förbud mot att dra fram ny mark- eller luftledning har strukits och ersatts med ett undantag, se 5.2.4 nedan.
- A-föreskrift nummer 8, i samrådsversion nummer 9, har kompletterats med ny lydelse från *”uppföra byggnader...”* till *”uppföra nya byggnader...”* Utan att tillföra ordet *”nya”* hade det inte varit möjligt, utan dispens, att återuppföra olika befintliga anläggningar (spår, leder, vindskydd med mera) inom reservatet som kommit till skada vid till exempel brand, storm, översvämning etcetera.

5.2.2 B-föreskrifter, Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

- B-föreskrifterna har justerats och ett fåtal har tillagts för att spegla föreslagna åtgärder i skötselplanen.
- B-föreskrift 12 (nummer 9 i samrådsversionen) har kompletterats så att även anläggningar för rekreation och lek ingår och inte endast anläggningar friluftslivet, vilket bättre speglar syftet med reservatet, se 5.1 ovan.

5.2.3 C-föreskrifter, Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

- En tidigare C-föreskrift som krävde samråd med reservatsförvaltaren vid fler än 75 deltagare har strukits, i stället har kapitlet om upplysningar kompletterats, se 5.2.5.
- C-föreskrift nummer 2 i samrådsversionen, som angav att man inte får cykla i reservatet utanför anvisade gång- och cykelvägar, men att man får leda sin cykel genom reservatet utanför anvisade gång- och cykelvägar har tagits bort. Därmed gäller allemansrättens principer för cykling i skog och mark. Dock är det fortsatt förbjudet att cykla på anlagda motionsspår i enlighet § 24 i lokala ordningsföreskrifter för Täby kommun.

5.2.4 Undantag från föreskrifterna

- Undantag nummer 3 från samrådsversionen som innebar att markförläggningen av elljusspårens luftledning inte omfattades av A och C föreskrifterna har tagits bort. Detta undantag inryms inom det nya undantaget nummer 3, se nedan.
- Ett nytt undantag nummer 3 har tillagts med lydelsen: *Framdragande av mark- eller luftledning. Påverkan och intrång på natur- och kulturvärden samt friluftslivet ska minimeras. Åtgärder ska ske i samråd med och efter godkännande av reservatsförvaltaren samt eventuella berörda myndigheter.*

Detta nya undantag har tillagts efter samråd med ledningsägare i området. För att kunna tillgodose det framtida behovet av bland annat utbyggd el-infrastruktur kan det finnas behov av att dra fram ledningar inom Stolpaskogens naturreservat. Det nya undantaget innebär att det inte krävs dispens från naturreservatets föreskrifter för att kunna dra fram mark- eller luftledningar, men att andra samråd, tillstånd och dispenser från andra myndigheter ändå kan krävas. Lämpligheten för nya ledningar får provas från fall till fall i samråd mellan ledningsägare, reservatsförvaltare och eventuellt berörda myndigheter utifrån ledningsdragningens påverkan på natur- och kulturvärden samt friluftslivet.

5.2.5 Upplysningar

- Täby kommuns lokala ordningsföreskrifter § 24, som förbjuder cykling och ridning i anlagda motionsspår har lagts till i listan över upplysningar.
- En upplysning om att det krävs tillstånd från polismyndigheten för att anordna arrangemang, allmän sammankomst, allmän tillställning eller använda offentlig plats har tillagts i listan över upplysningar.